

Tuusniemen kirkonkylän asemakaavan muutos ja laajennus

VASTINERAPORTTI KAAVALUONNOKSESTA SAATUUN PALAUTTEESEEN

Tuusniemen kunta

11.6.2026

Sisällys

Tuusniemen kirkonkylän asemakaavan muutos ja laajennus	3
1 Lausunnot	3
1.1 Pohjois-Savon ELY-keskus, 29.1.2025	3
1.2 Kuopion kulttuurihistoriallinen museo, Pohjois-Savon alueellinen vastuumuseo, 31.1.2025	6

Vastineraporttiin on koottu tiivistelmät saadusta palautteesta ja annettu palautteeseen vastineet.

Tuusniemen kirkonkylän asemakaavan muutos ja laajennus

1 Lausunnot

1.1 Pohjois-Savon ELY-keskus, 29.1.2025

Lausunnon tiivistelmä	Kaavoittajan vastine
<p>Luonnonsuojelu</p> <p>Kankaalan teollisuusalueen laajennusalueella sijaitsee Kirkonkylän osayleiskaavan kaavamutokset yleiskaavassa (hyv. 2019) kaavamerkinnällä luo (luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeä alue) osoitettu alue. Vuonna 2018 tehdyn luontoselvityksen mukaan luo-kohde on paikallisesti arvokkaaksi luokiteltu kaksiosainen lähteinen ruoho- ja heinäkorpi. Ranta-alueen metsiä on käsitelty vuonna 2020, jolloin osa luo-kohteen puustosta on hävinnyt. Ilmakuvatarkastelun perusteella suurin osa luo-kohteesta on kuitenkin säilynyt. Lähtökohtaisesti arvokkaaksi todettua, uhanalaisiksi luokiteltua luontotyyppiä, joka on mahdollisesti metsälainkin perusteella suojeltu, ei tule heikentää tai hävittää.</p> <p>Kaavaluonnosaineistossa ei ole esitetty kyseisen kohteen osalta ajantasaisia tietoja, kuten ei myöskään alueelle kohdistuneiden hakkuiden ajankohtaa tai laajuutta. Koska alueen metsiä on käsitelty luontoselvityksen tekemisen jälkeen, on arvokkaaksi</p>	<p><i>Kankaantauksen teollisuusalueen laajentaminen on välttämätöntä alueen yritysten toimintojen kehittämisen kannalta. Alueen kehittämismahdollisuuksien turvaaminen nähdään myös kunnan elinvoiman kannalta tärkeänä.</i></p> <p><i>Tuusniemen kunta on päättänyt hakea Pohjois-Suomen aluehallintovirastolta poikkeusta vesilain 2 luvun 11 §:n 1 momentin kiellosta vaarantaa lähteiden luonnontilaa koskien kaava-alueella olevaa Suojaharjun lähteikköä. Poikkeus lähteiden suojelusta voidaan saada, jos vesiluontotyyppien suojelutavoitteet eivät huomattavasti vaarannu. Kunta teettää poikkeuslupahakemusta varten lähdeselvityksen, jonka perusteella pystytään arvioimaan sitä, vaarantaako Suojaharjun lähteikön poistaminen vesiluontotyyppien suojelutavoitteita. Suojaharjun lähteikköalueen luonnontila ja luonne on heikentynyt vuosien aikana. Tähän on vaikuttanut alueen alueen maa- ja metsätalouskäyttö, ojitus, hakkuut, Kankaalantien</i></p>

Lausunnon tiivistelmä	Kaavoittajan vastine
<p>arvioidun kohteen nykytila selvitettävä ja esitettävä kattavasti kaava-aineistossa kaavan vaikutusten arvioimiseksi.</p>	<p><i>rakentaminen, maantäyttö sekä muu rakentaminen pohjaveden muodostumisalueella.</i></p> <p>Suojaharjun lähteikköä ei merkitä luontokohteena asemakaavaan ja sen alue osoitetaan teollisuusalueeksi kaavaratkaisussa. Lähteikön alue osoitetaan osa-alueena (lähde), jolla olla sijaitsee vesilainmukainen lähde. Määrätään kaavamääräyksessä, että ennen lähteen poistamista tai sen luonnontilaa heikentäviin toimenpiteisiin ryhtymistä T-alueella poikkeusluvan lähteidensuojelusta tulee olla voimassa.</p>
<p>Kulttuuriympäristö</p> <p>Korttelissa 22 sijaitsee maakunnallisesti arvokkaalle alueelle Eino Pitkäsen suunnittelema ja vuonna 1935 valmistunut tiilirakenteinen klassismia edustava koulurakennus.</p> <p>Rakennuksella on voimassa olevassa Tuusniemen kirkonkylän osayleiskaavassa sr-7 merkintä. Koululla on Pohjois-Savon maakuntakaava 2040:n 2. vaiheen valmistelutyössä todettu olevan myös maakunnallista merkitystä kohdetasolla.</p> <p>Asemakaavatyössä selvitetään koulurakennuksen purkamista. Siirtymäsäännöksen mukaan asiassa sovelletaan maankäyttö- ja rakennuslakia. MRL:n 139§ mukaan rakennuksen purkamisen edellytyksenä on, ettei purkaminen merkitse rakennettuun ympäristöön sisältyvien perinne-, kauneus tai muiden arvojen hävittämistä eikä haittaa kaavoituksen toteuttamista.</p> <p>Koulurakennuksesta on aiheen laatia rakennushistoriaselvitys, jossa tulee arvioida kohteen kulttuurihistorialliset arvot,</p>	<p><i>Pidetään vanhan kansakoulun suojelukysymyksestä ja RHS:n laatimisesta yleis- ja asemakaavan yhteinen viranomaistyöneuvottelu (ks. myös Kuopion kulttuurihistoriallisen museon lausunto), johon kutsutaan ELY-keskuksen, Kuopion kulttuurihistoriallinen museon ja Pohjois-Savon liiton edustus kunnan ja kaavakonsultin edustuksen lisäksi.</i></p> <p><i>Entiselle kansakoululle ei osoiteta valmisteilla olevassa yleiskaavassa suojelumerkintää, minkä perusteella asemakaavassakaan ei osoiteta entiselle kansakoululle suojelumerkintää.</i></p> <p>Vanhasta kansakoulusta laaditaan rakennushistoriallinen selvitys (RHS) kaavan vaikutusten arvioinnin tueksi. Täydennetään asemakaavaratkaisun kuvausta ja kaavan</p>

Lausunnon tiivistelmä	Kaavoittajan vastine
<p>dokumentoida nykytilanne ja arvioida säilyneisyys. Lisäksi tulee selvittää rakennuksen tekninen kunto, korjaustoimien laajuus ja kustannukset sekä arvioida aineiston pohjalta säilyttämisen edellytykset ja mahdollisen purkamisen vaikutukset. Kaava-aineistoon tulee liittää em. selvitykset.</p> <p>KM merkintää on aiheellista tarkentaa koskemaan rakennettua kulttuuriympäristöä.</p>	<p><i>vaikutusten arviointia kuntotutkimuksen, korjattavuusselvityksen, RHS:n ja maakuntakaavan aineistojen pohjalta.</i></p> <p><i>Päivitetään km-kaavamerkintä muotoon:</i></p> <p>”MAAKUNNALLISESTI MERKITTÄVÄ RAKENNETTU KULTTUURIYMPÄRISTÖ.</p> <p>Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa on huomioitava rakennetun kulttuuriympäristön vaaliminen, kulttuuriarvojen turvaaminen ja ominaispiirteiden säilyttäminen.”</p>
<p>Liikenne</p> <p>Koulukeskuksen osa-alueella on voimassa olevassa asemakaavassa vt 9 vasten merkitty liittymäkieltomerkintä. Liittymäkielto tulisi lisätä myös asemakaavamuutokseen vanhan asemakaavan mukaisesti.</p>	<p><i>Lisätään liittymäkieltomerkintä lausunnon mukaisesti.</i></p>
<p>Hulevedet</p> <p>Kankaalan teollisuusalueen laajennuksen myötä on alueelle mahdollista muodostua laajoja asfaltoituja alueita. Em. alueen hulevesien hallintaa ja johtamista on selvitetty kaavaselistuksessa varsin suppeasti. ELY-keskus kehottaa tarkastelemaan T-kaavamääräyksen tarkentamista hulevesien osalta tai lisäämään asemakaavaan hulevesien hallintaa koskevan yleismääräyksen. Kaavaselistusta tulisi myös täydentää hulevesien hallintaa koskevilta osin.</p>	<p><i>Kaavan yleismääräyksiä tarkistetaan hulevesien osalta niin, että määräyksellä mm. ohjataan kiinnittämään huomioita hulevesien hallittuun johtamiseen, viivyttämiseen ja käsittelyyn sekä määrätään imeyttämään puhtaat hulevedet ja varamaan tilaa hulevesien käsittelyyn.</i></p> <p><i>Kaavaselistusta täydennetään hulevesien hallintaa koskevilta osin.</i></p>

Lausunnon tiivistelmä	Kaavoittajan vastine
<p>Polttonesteiden jakeluasema</p> <p>Kaavamutoksella on tarkoitus mahdollistaa korttelin 46 KL-1 aluevaraukselle (Hojo Hojon alue) polttonesteiden jakeluaseman sijoittaminen. Juojärveen rajautuvaa aluetta voi pitää riskialttiina em. toiminnalle, joten ELY-keskus kehottaa kaavatyössä tarkastelemaan, onko jakeluaseman mahdollistaminen kyseiselle alueelle tarpeen. Jakeluaseman sijoittamista ja sen vaikutuksia tulisi myöskin perustella ja selvittää kaavaselostuksessa, toisin kuin nyt on tehty.</p>	<p><i>Alueelle on tarkoitus mahdollistaa moottoriveneiden polttonesteiden jakeluaseman sijoittaminen.</i></p> <p><i>Kaavaselostuksen vaikutusten arviointia täydennetään polttoaineen jakeluasemaa koskevilta osin. Täydennetään kaavaselostusta perustelemalla tarvetta jakeluasemalle.</i></p> <p><i>Alueella on aiemminkin sijainnut polttoaineen jakeluasema veneilijöille ja sen rakenteet ovat edelleen alueella.</i></p>
<p>Kaavaselostus</p> <p>Kappaleessa 5.3.2 Aluevaraukset, alakappaleessa Liikerakennusten korttelialue (s. 31) esitetään ristiriitaisesti, että Hojo Hojon alue osoitetaan P-alueeksi (Palvelurakennusten korttelialue).</p>	<p><i>Aluevarausristiriita korjataan kaavaselostukseen. Hojo Hojon alue osoitetaan KL-1-alueeksi.</i></p>

1.2 Kuopion kulttuurihistoriallinen museo, Pohjois-Savon alueellinen vastuumuseo, 31.1.2025

Lausunnon tiivistelmä	Kaavoittajan vastine
<p>Suunnittelualue on seitsemänosainen. Asemakaavamuutoksen tavoitteet liittyvät osin myös vireillä olevaan kirkonkylän osayleiskaavamuutokseen. Monet luonnosaineistossa esitetyt tavoitteet ovat luonteeltaan olevaa tilannetta huomioivia ja päivittäviä.</p>	<p><i>Ks. vastine ELY-keskuksen lausuntoon.</i></p> <p><i>Pidetään vanhan kansakoulun suojelukysymyksestä ja RHS:n laatimisesta yleis- ja asemakaavan yhteinen viranomaistyöneuvottelu (ks. myös Kuopion kulttuurihistoriallisen museon lausunto), johon kutsutaan ELY-</i></p>

Lausunnon tiivistelmä	Kaavoittajan vastine
<p>Osayleiskaavan muutosluonnosta koskevassa lausunnossaan, alueellinen vastuumuseo on arvioinut, että suunnittelualueella 1 sijaitsevaan koulurakennukseen liittyviä kulttuuriympäristöarvoja olisi tutkittava rakennushistoriallisella selvityksellä. Vireillä oleva asemakaava tutkii mahdollisuutta purkaa vuonna 1935 rakennettu, voimassa olevassa yleiskaavassa suojeltu kansakoulurakennus (Eino Pitkänen). Laadittava rakennushistoriallinen selvitys tukisi niin ikään asemakaavan valmistelua - nyt nähtävillä oleva asemakaavan luonnosaineisto on monilta osin puutteellinen kulttuuriympäristöarvojen näkökulmasta.</p>	<p><i>keskuksen, Kuopion kulttuurihistoriallinen museon ja Pohjois-Savon liiton edustus kunnan ja kaavakonsultin edustuksen lisäksi.</i></p> <p><i>Entiselle kansakoululle ei osoiteta valmisteilla olevassa yleiskaavassa suojelumerkintää, minkä perusteella asemakaavassakaan ei osoiteta entiselle kansakoululle suojelumerkintää.</i></p> <p><i>Vanhasta kansakoulusta laaditaan rakennushistoriallinen selvitys (RHS) kaavan vaikutusten arvioinnin tueksi. Täydennetään kaavaratkaisun kuvausta ja kaavan vaikutusten arviointia kuntotutkimuksen, korjattavuusselvityksen, RHS:n ja maakuntakaavan aineistojen pohjalta.</i></p>